

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت درمان

بسمه تعالی

شماره: ۲۲۷۴/۵۴۰۰
تاریخ: ۱۳۹۲/۰۲/۲۶
پیوست: دارد

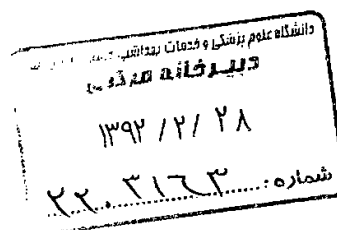
از طریق سیستم چارگون دبیرخانه مرکزی
دریافت شد

روسای محترم کلیه دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی کشور
موضوع: الزامات درمان وابستگی به مواد محرک در مراکز مجاز درمان و کاهش آسیب

با سلام و احترام

با توجه به افزایش شیوع سوء مصرف / وابستگی مواد محرک در سال‌های اخیر و عوارض حاد جسمی و به خصوص روانی آن، و به منظور ارائه خدمات علمی و یکسان، به پیوست " الزامات درمان وابستگی به مواد محرک در مراکز مجاز درمان و کاهش آسیب" و همچنین دو نمونه از راهنماهای بالینی موثر در درمان غیر دارویی به روش شناختی - رفتاری (ماتریکس و ماتریکس تعدیل یافته)، جهت اجرا ابلاغ می‌شود. دستور فرمایید مراتب در اسرع وقت به تمامی مراکز بهداشتی - درمانی مرتبط اعم از دولتی و خصوصی ابلاغ گردد. مسئول اجرای این ابلاغ، معاون محترم درمان دانشگاه می‌باشند.

دکتر سید حسن امامی رضوی
معاون درمان

بسمه تعالی
بیت محترم دانشگاه

الزامات درمان وابستگی به مواد محرک در مراکز مجاز درمان و کاهش آسیب:

- ۱- درمان سوء مصرف/وابستگی مواد محرک یک موضوع تخصصی است و الزاما باید در مراکز درمان و کاهش آسیب موضوع آیین نامه تبصره ذیل ماده ۱۵ قانون اصلاحیه قانون مبارزه با مواد مخدر و روانگردان و یا مراکز درمانی و بیمارستانی مجاز از طرف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و توسط افرادی که طی این بخشنامه مجاز شمرده می شوند صورت گیرد.
- ۲- رعایت استاندارد نیروی انسانی، فضای فیزیکی و فرایندهای درمانی مراکز درمان و کاهش آسیب اعتبار موضوع ماده ۱۵ اصلاحیه قانون مبارزه با مواد مخدر بر اساس دستورالعمل و پروتکل های مربوطه الزامی است.
- ۳- درمانگران (پزشکان و روانشناسان) که دوره آموزشی لازم را فقط در دانشگاه های علوم پزشکی گذرانده باشند می توانند به عنوان درمانگر، درمان بیماران سوء مصرف/وابستگی مواد محرک را به عهده گیرند. لازم به ذکر است گذراندن دوره آموزش درمان سوء مصرف مواد محرک و کسب گواهی معتبر از دانشگاه های علوم پزشکی توسط مسئول فنی مراکزی که در درمان سوء مصرف مواد محرک فعالیت دارند الزامی است.
- ۴- برای شروع درمان سوء مصرف مواد محرک ویزیت اولیه بیمار توسط روانپزشک الزامی است. تبصره- در شهرستان هایی که به تشخیص کمیته درمان شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر، کمبود روانپزشک در اجرای درمان بیماران تاخیر یا خلل ایجاد می کند، انجام ویزیت اولیه سایر پزشکان دوره دیده بلامانع است.
- ۵- لازم است وضعیت فعلی بیمار به لحاظ وضعیت حاد روانپزشکی، تایید سوء مصرف و وابستگی به مواد محرک، برنامه درمانی و دفعات بعدی ویزیت روانپزشک، توسط روانپزشک مشخص گردد و در فرم مربوطه پرونده بیمار ثبت شود.
- ۶- بیمارانی که دارای علائم حاد روانپزشکی مثل هذیان و توهم، بدبینی، اضطراب شدید، افکار خودکشی و افکار آسیب رساندن به دیگران و ... می باشند، لازم است جهت درمان تخصصی به مرکز روانپزشکی (در صورت نبود مراکز تخصصی به مراکز تعیین شده جایگزین) ارجاع گردند.

۷- تاکنون هیچ درمان دارویی برای درمان وابستگی به مواد محرک توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مورد تأیید قرار نگرفته است و درمان‌های دارویی موجود برای درمان اختلالات همزمان و عوارض مصرف این مواد می باشد.

۸- درمان‌های غیردارویی مجاز درحال حاضر در راهنماهای بالینی موثر در درمان غیر دارویی به روش شناختی- رفتاری (ماتریکس و ماتریکس تعدیل یافته) هستند که به پیوست ابلاغ شده اند. روش‌های درمانی دیگر فقط در مراکز تحقیقاتی قابل اجرا هستند.

۹- در صورت وجود بیماری‌های شدید جسمی و روانی، درمان‌های سربایی و اقامتی سوء مصرف مواد ممنوع بوده و بیمار باید به بیمارستان ارجاع شود.

۱۰- در حال حاضر پروتکل ها و دستورالعمل‌های ابلاغ شده از طرف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مربوط به افراد دارای سن بالاتر از ۱۸ سال است و مراکز درمانی مجاز به درمان اختلالات سوء مصرف مواد (از هر نوع) در نوجوانان زیر ۱۸ سال نیستند. توصیه می شود درمان این گروه توسط روانپزشکان انجام شود.

۱۱- مراکز درمان سوء مصرف مواد می توانند از بدو تاسیس، درمان سوء مصرف مواد محرک را به عهده گیرند.

۱۲- ارائه خدمات درمان سوء مصرف مواد محرک به بیماران مراجعه کننده به مرکز که بخاطر سوء مصرف همزمان مواد دیگر تحت درمان‌های دارویی (همچون درمان با متادون) می باشند، با همان تیم درمان قابل انجام است. در صورتی که ظرفیت پذیرش مرکز کامل است، حداکثر ظرفیت پذیرش برای بیمارانی که فقط جهت درمان سوء مصرف مواد محرک مراجعه می کنند، ۲۰ نفر می باشد و مرکز بایستی یک روانشناس یا پزشک آموزش دیده برای ارائه خدمت به این دسته از بیماران به تیم درمانی خود اضافه نماید. چنانچه مسئول فنی مرکز روانپزشک باشد، نیازی به روانشناس یا پزشک دوم در تیم درمان نیست.